لاتویا

په استقبال کې ستاسو حقونه او مکلفیتونه

دا معلومات ستاسو لپاره دي که:

- تاسو بالغ یاست (له 18 کلونو څخه زیات عمر لرئ)
- تاسو په لاتویا کې د نړیوال خوندیتوب لپاره غوښتنه کړې (چې پناه هم ورته ویل کیږي) او اوس تاسو د نړیوال خوندیتوب لپاره غوښتونکي یاست.

PASHTO

منځپانګې

استقبال څه شی دی؟ 3

ته به څه ترلاسه کړې؟ 6

د روغتیا پاملرنې حق 7

د ماشومانو لپاره د زده کړې حق 10

د کار کولو حق 11

د ژبې کورسونه او حرفوي روزنه 12

هغه سند چې وایي چې تاسو د نړیوال خوندیتوب لپاره یو غوښتونکی یاست 13

تاسو به چېرته پاتې کیږئ؟ 13

هغه حالات چې پکې یو غوښتونکی ایساریدی شي 18

ستا د استقبال مکلفیتونه څه دي؟ 19

که چېرې ته د خپل مکلفیتونه ادا ونکړې نو څه به کیږي؟ 20

که چېرې تاسو د چارواکو له اجازې پرته بل +EU هېواد ته سفر وکړئ نو څه به کیږي؟ 21

څه پېښیږي یوځل چې تاسو د +EU هېواد غړي هېواد ته بېرته ولېږل شئ چې تاسو له اجازې پرته پرېښودی وو؟ 21

تاسو د واکمنې ادارې د پرېکړې په وړاندې اپیل کولی شئ 22

تاسو کېدی شي قانوني مرسته ترلاسه کړئ 23

د اړیکو جزئیات 24

استقبال څه شی دی؟

استقبال هغه ملاتړ دی چې تاسو یې د یو غوښتونکي په توګه ترلاسه کوئ پداسې حال کې چې تاسو د چارواکو لخوا د خپل نړیوال خوندیتوب غوښتنلیک د ازموینې تماملو انتظار کوئ. په دې کې د استقبال حقونه او مکلفیتونه شامل دي کوم چې په دې بروشر کې تشریح شوي.

په لاتویا کې هغه واکمنه اداره چې د پناه غوښتونکو د استقبال او استوګنې مسؤلیت لري، د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر دي.
هغه اداره چې ستاسو د پناه غوښتنلیک د څېړنې مسؤلیت لري، د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر دی.

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد کارکوونکي به له تاسو څخه وغواړي چې تایید او لاسلیک وکړئ چې تاسو په دې بروشر کې معلومات ترلاسه کړي دي.
د دولت د سرحدي ساتنې ګارد له چارواکو څخه پوښتنې وکړئ که یو څه روښانه نه وي.

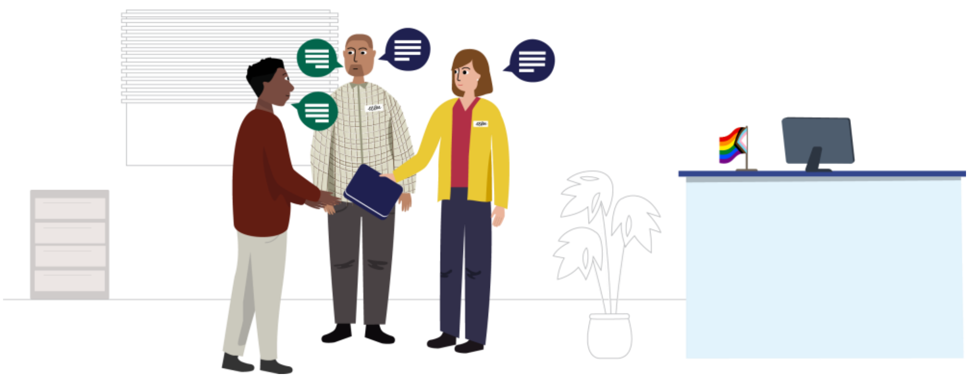

تاسو په دې هېواد کې خوندي یاست.

ستاسو د پاتې کېدنې پرمهال، د دولت د سرحدي ساتنې ګارد یا د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر کارکوونکي به ستاسو د حالت پورې اړوند ستاسو لپاره د موجوده استقبال خدمتونو او ملاتړ په اړه تاسو ته خبر درکړي.

تاسو له نورو سازمانونو څخه د معلوماتو او مرستې لپاره په وړیا توګه پوښتنه کولی شئ. تاسو د دې بروشر په پای کې د سازمانونو لیست موندلی شئ.

یو ژباړونکی به تاسو سره د کارکوونکو سره په هغه ژبه کې په خبرو اترو کې مرسته وکړي چې تاسو پرې پوهېږئ، چېرې چې اړتیا وي. ژباړونکی به هغه هېڅ شی چې تاسو یې وایې له بل چا سره شریک نه کړي.

تاسو کولی شئ د پناه غوښتنې د کړنلارې او د تعقیبولو قواعد په اړه معلومات په جلا بروشرونو کې ومومئ.

تاسو اوس په لاتویا کې یاست کوم چې د +EU یو هېواد دی.

- د اروپايي اتحاديې (European Union, EU) 27 غړي هېوادونه عبارت دي له: اتریش، بلجیم، بلغاریه، کروئشیا، قبرس، چیک جمهوریت، ډنمارک، استونیا، فنلینډ، فرانسه، جرمني، یونان، هنګري، ایټالیه، لاتویا، لیتوانیا، لوکزمبورګ، مالټا، هالنډ، پولنډ، پورتګال، د ایرلینډ جمهوریت، رومانیه، سلواکیا، سلونیا، اسپانیه، سویډن او
- 4 نور هېوادونه: آیسلېنډ، لیچتنستین، ناروې، سویټزرلنډ.

توجه!

غوښتونکي په ټولو +EU هېوادونو کې یورنګه د استقبال حقونه او مکلفیتونه لري.

د پناه ځای لپاره غوښتنه کولو او نورو +EU هېوادونو ته د سفر کولو په اړه قواعد شتون لري.

- **تاسو باید د پناه غوښتنې لپاره غوښتنه وکړئ او خپل د پناه غوښتنې غوښتنلیک په هغه +EU هېواد کې راجستر کړئ چېرته چې تاسو لومړی راغلی وئ**، ترهغه چې واکمنو ادارو تاسو ته په بل ډول خبر درکړی وي.

- **یوازې یو +EU هېواد ستاسو د پناه غوښتنې غوښتنلیک د څېړلو ذمه وار دی.** په لاتویا کې چارواکې به یوه کړنلاره تعقیب کړي ترڅو پرېکړه وکړي چې کوم +EU هېواد ستاسو د پناه غوښتنلیک لپاره ذمه وار دی

- **تاسو باید په لاتویا کې پاتې شئ. تاسو د واکمنو ادارو له اجازې پرته بل +EU هېواد ته سفر نشئ کولی.** که چېرې تاسو لاړ شئ، نو منفي پایلې به شتون ولري. ستاسو د پناه غوښتنې کړنلاره په لاتویا کې کېدای شي ودرول شي. ستاسو د تګ راتګ آزادي کېدای شي په بل هېواد کې محدوده شي او ځینې د استقبال خدمتونه به لغوه شي

ته به څه ترلاسه کړي؟

پداسې حال کې چې چارواکي ستاسو د نړیوال خوندیتوب غوښتنلیک څیړي، ستاسو د شخصي او مالي حالت پورې اړه لري، تاسو به لاندې توکي ترلاسه کړئ:

- استوګنځای

- د شخصي حفظ الصحې توکي

- خواړه

- جامې

- د ورځني لګښتونو لپاره پیسې

د روغتیا پاملرنې حق

واکمني اداري به دا خبره ډاډمنه کړي چې تاسو **اړین روغتیایي پاملرنه** ترلاسه کوئ. په دې کې د مثال په توګه، د نرس (نرسې) یا ډاکټر (ډاکټرې) سره لیدنه، د سختو ناروغیو او مزمن ناروغیو معاینه، د ډاکټر لخوا نسخه شوي درمل او د ذهني روغتیا ملاتړ شامل کېدی شي.

که تاسو طبي ستونزه لرئ، نو کارکوونکو ته یې وواياست.

که چېرې تاسو داسې طبي بیړني حالت یا ټپ لرئ چې عاجل درملنې ته اړتیا لري، نو کارکوونکو ته وواياست یا په وړیا توګه د بیړني شمېرې 112 ته زنګ ووهئ.

تاسو به د ډاکټر (ډاکټرې) یا نرس (نرسې) سره طبي معاینه وکړئ.
دوی به ستاسو روغتیا وګوري او ستاسو سره به مرسته وکړي. دوی به له تاسو څخه د اوسنیو یا پخوانیو ناروغیو، ستاسو د واکسین ریکارډونو او هر هغه درمل چې تاسو یې خورئ په اړه پوښتنې وکړي.
دوی به له تاسو څخه د هر ډول ټپونو، درد، حالاتو یا اندېښنو په اړه هم پوښتنه وکړي چې تاسو یې لرئ.

په لاتویا کې، ستاسو د پناه غوښتنلیک له ثبتېدو او په استوګنځي کې له ځای پر ځای کېدو وروسته، تاسو به د نري رنځ معاینه وکړئ، کوم چې اجباري ده.

تاسو د تخصصي ملاتړ ترلاسه کولو حق لرئ که چېرې تاسو ځانګړې اړتیاوې لرئ.

کارکوونکو ته خبر ورکړئ که چېرې:

- تاسو ناروغه یا ټپي یاست
- تاسو امیندواره یاست یا تاسو کېدی شي امیندواره یاست
- د ځانګړي ملاتړ په اړتیا کې تاسو د کورنۍ غړي لرئ
- تاسو معیوبیتونه لرئ (د مثال په توګه، محدود خوځښت، د اورېدلو کمزوري، د لید خرابوالی)
- تاسو په دوامداره توګه د عصبانیت، اندېښمنتوب یا مشوشتوب احساس کوئ، ویده کېدی نشئ، یا تاسو منفي فکرونه لرئ
- تاسو د تیرو تاوتریخوالي یا شکنجې څخه رنځ وړئ
- تاسو ناامنه احساس کوئ، ګواښل شوي یاست، یا تاسو د یو چا څخه ویره لرئ، یا هم یو نا اشنا کس یا یو څوک چې تاسو یې پېژنئ
- ته د هغه کارونو کولو ته مجبور شوي یې یا مجبور کیږې چې ته یې نه غواړې
- تاسو د خپلې عقیدې، له چا سره د مینه، د څنګه جامې اغوستلو یا چلند له امله ناامنه احساس کوئ
- تاسو د 18 کلونو څخه کم عمر لرئ او تاسو یې له خپلو والدینو، یاهم یوازې یا د کورنۍ له نورو غړو سره راغلي یاست.

تخصصي ملاتړ یوازې هغه وخت چمتو کېدی شي کله چې د دولت د سرحدي ساتنې ګارد یا د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر چارواکو ته ستاسو د ځانګړو اړتیاو په اړه معلومه وي.

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر چارواکي له تاسو څخه به پوښتنې وکړي چې:

- ستاسو **ځانګړي اړتیاوې** وارزوي
- دا معلوم کړي چې **کوم تخصصي ملاتړ** ستاسو لپاره غوره دی.

دا د **د ځانګړو اړتیاوو ارزونې** په نوم یادیږي.

یو ژباړونکی به تاسو سره په هغه ژبه کې خبرو اترو کې مرسته وکړي چې تاسو پرې پوهیږئ، که اړینه وي.

که تاسو ځانګړي ملاتړ ته اړتیا لرئ، تل د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر چارواکو سره اړیکه ونیسئ.

تاسو به دا ملاتړ تر هغه وخته پورې ترلاسه کوئ تر څو چې چارواکي په پام کې نیسي چې تاسو په اړتیا کې یاست.

تاسو په ډاکټر (ډاکټرې)، نرس (نرسې) او د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر چارواکو باور کولی شئ او له دوی سره په آزاده توګه خبرې وکړئ. ټول معلومات به محرم وساتل شي، دا په دې مانا دی چې ستاسو له موافقې پرته به دا له نورو سره شریک نشي

یوازینۍ استثنا دا ده چې که ستاسو یا د یو بل چا ژوند په خطر کې وي.

د ماشومانو لپاره د زده کړې حق

ټول ماشومان، هلکان او نجونې، د 18 کلونو څخه کم عمر لرونکي د زده کړې حق لري.

دوی حق لري چې ملاتړ ترلاسه کړي، د مثال په توګه، د ملي ژبې په زده کړه کې.

په لاتویا کې، پناه غوښتونکي د 5 کلنۍ څخه د وړکتون زده کړې ته لاسرسی لري، او همدارنګه د لومړنۍ زده کړې (تر 18 کلنۍ پورې) او ثانوي زده کړې د ترلاسه کولو فرصت لري.

والدین مکلف دي چې د خپل ماشوم د زده کړې تضمین وکړي، په شمول د زده کړې مؤسسې سره همکاري کول.

د کار کولو حق

ستاسو د حالت پورې اړه لري، تاسو کېدی شي په لاتویا کې د نړیوال خوندیتوب لپاره د خپل غوښتنلیک له ثبت څخه د 3 میاشتو وروسته د کار کولو حق ولرئ.

د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر چارواکي، ټولنیز کارکوونکي، او مشاوران به تاسو ته د هغو قواعدو په اړه خبر درکړي چې په لاتویا کې پلي کیږي.

ځینې استثناوې شتون لري، د مثال په توګه تاسو ته به د کار کولو اجازه درنکړل شي که چېرې تاسو له چارواکو سره همکاري نه کوئ.

ټول هلکان او نجونې چې د 15 کلونو څخه کم عمر لري د کار کولو اجازه نلري. (په استثنایي حالتونو کې، دوی ممکن د 13 کلونو څخه د کار کولو اجازه ورکړل شي).

د ژبې کورسونه او حرفوي روزنه

ستاسو د حالت پورې اړه لري، تاسو کېدی شي په لاندې برخو کې ګډون وکړئ:

- د ملی ژبې کورسونه،
- د هغه ټولنې په اړه کورسونه چېرته چې تاسو ژوند کوئ (قوانين، قواعد او کلتور)
- د نوي مهارتونو زده کولو لپاره کورسونه (حرفوي روزنه).

کارکوونکي به تاسو ته د دې کورسونو په اړه او کله چې تاسو يې پيل کولی شئ خبر درکړي.

هغه سند چې وايي چې تاسو د نړيوال خونديتوب لپاره يو غوښتونکی ياست

تاسو به يو رسمي سند ترلاسه کړئ، چې د پناه غوښتونکي د هويت سند په نوم ياديږي، چې دا وايي چې تاسو د نړيوال خونديتوب لپاره غوښتونکی ياست. دا سند به ستاسو نوم، تخلص او شخصي معلومات بيان کړي. تاسو بايد دا هر وخت له ځانه سره ولرئ.

دا د سفر سند نه دی.

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد د پناه غوښتنليک له ثبتېدو وروسته د پناه غوښتونکي د هويت سند صادروي.

توجه! پام کوئ چې له لاسه يې ورنکړئ او بل چاته يې مه ورکوئ.

تاسو به چېرته پاتې کيږئ؟

هغه ځای چې تاسو به هلته اوسئ پداسې حال کې چې ستاسو د نړيوال خونديتوب غوښتنليک څېړل کيږي، په ډېرو فکتورونو پورې اړه لري.

که تاسو د توقيف تابع نه ياست يا په يو ځانګړي ځای کې د پاتې کېدو مکلف نه ياست، او تاسو د خپل ځان او د خپلې کورنۍ د غړو د ملاتړ لپاره کافي فنډونه نلرئ، نو تاسو به د تابعيت او کډوالۍ د چارو دفتر د پناه غوښتونکو په استوګنځي کې ځای پر ځای شئ.

تاسو کولی شئ د خپل ځان او د خپلې کورنۍ د غړو لپاره په خپل لګښت استوګنه هم تنظيم کړئ. دولت به دا لګښتونه نه پوښي.

مهمه نه ده چې تاسو چېرته پاتې کیږئ، تاسو حق لرئ چې:

- **خوندي اوسئ:** هېڅوک، د کارکوونکو پشمول، اجازه نلري چې تاسو ته ګواښ وکړي، سپکاوی وکړي یا زیان ورسوي

- **د خپل میړه، میرمنې، ماشومانو او د 18 کلونو څخه کم عمر لرونکو خویندو او ورونو سره یا د یو بالغ خپلوان سره پاتې شئ څوک چې ورځني پاملرنې ته اړتیا لري**
- **د خپلو خپلوانو سره پاتې شئ،** که چېرې تاسو ورځني پاملرنې ته اړتیا لرونکي بالغ یاست

- د خپلې کورنۍ سره د **خبرو اترو کولو** او د هغه کولو او **د هغوی د موندلو لپاره مرسته ترلاسه کړئ، که چېرې تاسو ته معلومه نه وي چې دوی چېرته دي.**

تاسو یو رسمي شکایت کولی شئ که تاسو باور لرئ چې:

- کوم کارکوونکی تاسو ته ګواښ کړی، سپکاوی یې کړی یا یې زیان رسولی دی.
- د یو چارواکي کړنو یا بې کړنۍ تا ته زیان رسولی دی؛
- ستاسو بنسټیز حقونه او اړینې اړتیاوې پوره نه کیږي.

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر به تاسو ته خبر درکړي چې څنګه رسمي شکایت وکړئ.

تاسو تل د نورو معلوماتو لپاره له چارواکو، غیر دولتي سازمانونو یا د ملګرو ملتونو د کډوالو اداري (UNHCR) څخه پوښتنه کولی شئ.

تاسو په شخصي استوګنځای کې پاتې کېدی شئ که چېرې تاسو کافي مالي سرچینې ولرئ او که چارواکي پرېکړه ونه کړي چې تاسو باید په ځانګړي استوګنځای کې پاتې شئ. په دې صورت کې، تاسو ته کېدی شي اجازه هم درکړل شي چې له خپلې کورنۍ یا ملګرو سره پاتې شئ

دولت د شخصي استوګنځي کې د پاتې کېدو لګښت نه پوښي.

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد کېدی شي پرېکړه وکړي چې تاسو باید په یوه ځانګړې جغرافیایي سیمه کې پاتې شئ. په دې صورت کې، دوی به دا تاسو ته په لیکلي ډول په هغه ژبه کې پوهه کړي چې تاسو پرې پوهېږئ.

لاتویا

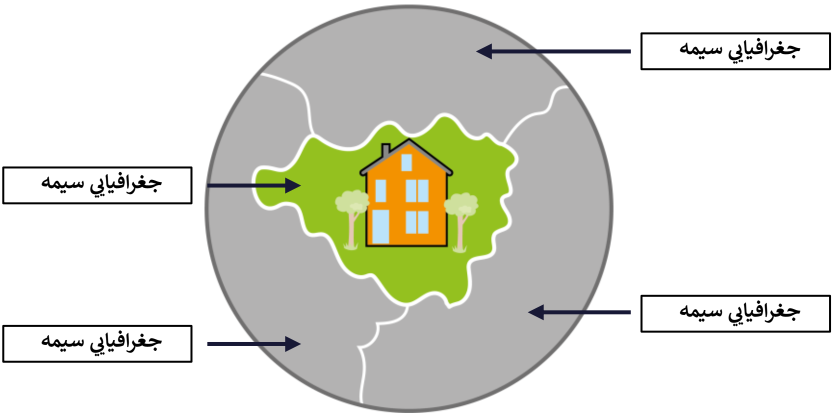

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد به پرېکړه وکړي چې تاسو باید په دې سیمه کې پاتې شئ ترڅو ستاسو د نړیوال خوندیتوب غوښتنلیک ګړندی معاینه شي، یا د استقبال په مرکزونو کې د موجودو ځایونو له امله.

تاسو به وکولی شئ په دې سیمه کې دننه په آزاده توګه وګرځئ. (اداري سیمه)

دا جغرافیايي سیمه به ستاسو په سند کې لیکل شوې وي چې وايي چې تاسو د نړیوال خوندیتوب یو غوښتونکي یاست.

که تاسو د لنډې مودې لپاره له سیمې څخه د وتلو اړتیا لرئ، نو تاسو باید د اجازې لپاره له د دولت د سرحدي ساتنې ګارد څخه غوښتلو ته اړتیا ولرئ. تاسو کولی شئ یوازې د توجیه ورړ، عاجل او جدي کورنۍ لاملونو لپاره، یا د اړین طبي درملنې لپاره چې په هغه جغرافیايي سیمه کې شتون نلري چېرته چې تاسو پاتې کېږئ، د وتلو غوښتنه وکړئ. چارواکي ممکن ستاسو غوښتنه منظور کړي یا نه.

که چېرې ستاسو غوښتنه رد شي، تاسو د دې پرېکړې په وړاندې د استیناف غوښتنه کولی شئ.

ستاسو د حالت پورې اړه لري، د دولت د سرحدي ساتنې ګارد ممکن پرېکړه وکړي چې تاسو باید په یو ځانګړي ځای کې پاتې شئ (د مثال په توګه په یو ځانګړي استقبال مرکز کې).

تاسو ته به د ځینو محدودیتونو سره له هغه ځانګړي ځای څخه د بهر تللو لپاره اجازه درکړل شي. ستاسو موجودوالی به په هغه ځانګړي ځای کې په منظم ډول وڅارل شي.

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد کېدی شي د څو لاملونو له مخې دا پرېکړه وکړي. د مثال په توګه:

- دا خطر شتون لري چې کېدی شي تاسو وتښتئ
- کېدی شي بل هېواد ستاسو د پناه غوښتنلیک د څېړلو ذمه واره وي او چارواکي فکر کوي چې تاسو کېدی شي وتښتئ
- تاسو له اجازې پرته دا هېواد پرېښود، تاسو بېرته راستول شوئ او دا خطر شتون لري چې تاسو کېدی شي بیا وتښتئ.

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد به دا پرېکړه تاسو ته په لیکلي ډول په هغه ژبه کې ووايي چې تاسو پرې پوهېږئ. دوی به تاسو ته ستاسو د حقونو، مکلفیتونو او منفي پایلو په اړه خبر درکړي که چېرې تاسو پرېکړې سره عمل ونکړئ.

تاسو د دې پرېکړې په وړاندې د استیناف غوښتنه کولی شئ.

تاسو له د دولت د سرحدي ساتنې ګارد څخه پوښتنه کولی شئ چې ایا تاسو د محدودې مودې لپاره چېرته بل ځای کې پاتې کېدی شئ. چارواکي ممکن ستاسو غوښتنه منظور کړي یا نه.

که چېرې ستاسو غوښتنه رد شي، تاسو د دې پرېکړې په وړاندې د استیناف غوښتنهکولی شئ.

توجه! که چېرې تاسو په دې ځانګړې ځای کې د پاتې کېدو پرېکړې او لګول شوي محدودیتونو ته درناوی ونکړئ، او دا خطر شتون لري چې کېدی شي تاسو بیا وتښتئ، کېدی شي تاسو ایسار شئ.

هغه حالات چې پکې یو غوښتونکی ایساریدی شي

ایسارېدل په دې مانا دی چې تاسو په یوه ځانګړې اسانتیا کې اچول کېږئ چې تاسو نشئ کولی په آزاده توګه پرېږدئ. چارواکي باید ستاسو د ایسارولو لپاره یو معتبر لامل/وجه ولري. دوی باید په دې خبره ډاډمن وي چې ستاسو په قضیه کې بل هېڅ یو انتخاب ممکن نه دی. د دولت د سرحدي ساتنې ګارډ به ستاسو شخصي حالت ته د پرېکړې کولو دمخه پام وکړي

د ایسارېدنې لپاره وجې/لاملونه کېدی شي، د مثال په توګه:

- ستاسو د پناه غوښتنې غوښتنلیک مهم اړخونه (د مثال په توګه ستاسو پېژندنه) پرته له ایسارېدنې څخه نشي تایید کېدی
- تاسو په یو ځانګړي ځای کې د پاتې کېدو مکلفیت ته درناوی نه دی کړی، او دا خطر شتون لري چې تاسو بیا تښتئ او چارواکي تاسو سره اړیکه نشي نیولی
- تاسو یوه پرېکړه ترلاسه کړې چې تاسو د EU+ هېواد ته ولېږدول شئ چې ستاسو د پناه غوښتنې غوښتنلیک څېړلو مسؤلیت لري او دا خطر شتون لري چې تاسو د لېږد دمخه تښتئ
- تاسو امنیتي خطر رامنځته کوئ.

که چېرې تاسو ایسار کړل شئ، تاسو د پرېکړې په وړاندې د استیناف غوښتنه کولی شئ. تاسو د وړیا قانوني مرستې او استازیتوب غوښتنه کولی شئ.

ستا د استقبال مکلفیتونه څه دي؟

لاندې ځینې هغه مکلفیتونه دي چې تاسو باید ورته غاړه کیږدئ.

- د دې هېواد قوانین تعقیب کړئ.
- په لاتویا کې پاتې شئ او د چارواکو له اجازې پرته بل EU+ هېواد ته سفر مه کوئ.
- جغرافیایي سیمه (اداري سیمه) یا هغه ځانګړې ځای چېرته چې چارواکو تاسو ته ویلي چې تاسو باید پاتې شئ له اجازې پرته مه پرېږدئ.
- له چارواکو سره په بشپړه توګه همکاري وکړئ او د دوی لارښوونې تعقیب کړئ.
- چېرته چې تاسو پاتې کیږئ د هغه ځای د قواعدو درناوی وکړئ.
- نورو اوسیدونکو، کارکوونکو او نورو کسانو ته درناوی وکړئ.
- مهرباني وکړئ د خپلو مالي سرچینو په اړه د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر ته خبر ورکړئ.
- د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفترته د خپل اوسني ادرس او د اړیکو معلوماتو (د تلیفون شمېره، برېښنالیک)، او هر ډول بدلون په اړه خبر ورکړئ، ترڅو دوی وکولی شي هر وخت له تاسو سره اړیکه ونیسي.

که چېرې ته د خپل مکلفیتونه ادا ونکړې نو څه به کیږي؟

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر به ستاسو حالت وارزوي او کېدی شي د یو ډول ملاتړ کمولو یا لغوه کولو پرېکړه وکړي. د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر به تاسو ته د داسې پرېکړې په اړه په لیکلي ډول خبر درکړي او مشخص کړي چې دوی به کوم ملاتړ کم یا لغوه کړي.

توجه!

تاسو کېدی شي لږ ملاتړ ترلاسه کړئ، د مثال په توګه، که چېرې:

- تاسو جغرافیایي سیمه یا هغه ځانګړي ځای چېرته چې چارواکو تاسو ته ویلي چې تاسو باید پاتې شئ له اجازې پرته پرېږدئ
- تاسو له چارواکو سره همکاري نه کوئ
- تاسو د خپلو مالي سرچینو په اړه دروغ وایئ
- چېرته چې تاسو پاتې کیږئ د هغه ځای قواعد ماتوئ
- تاسو دمخه په بل +EU هېواد کې د پناه غوښتنه کړې او تاسو دغه هېواد پرېښود.
- تاسو له اجازې پرته د پناه غوښتونکو استوګنځی پرېږدئ؛
- تاسو خپل اوسنی آدرس، د تلیفون شمېره، یا برېښنالیک آدرس نه ورکوئ.

تاسو کېدای شي هغه ملاتړ له لاسه ورکړئ چې تاسو یې ترلاسه کوئ که چېرې تاسو تاوتریخجنه یاست، که تاسو نورو ته ګواښ کوئ یا که چېرې تاسو په مکرر یا جدي ډول د هغه ځای قواعد ماتوئ چې تاسو پکې پاتې کیږئ. په دې صورت کې، پولیس هم کېدی شي د مداخلې لپاره وغوښتل شي.

که چېرې تاسو د چارواکو له اجازې پرته بل +EU هېواد ته سفر وکړئ نو څه به کيږي؟

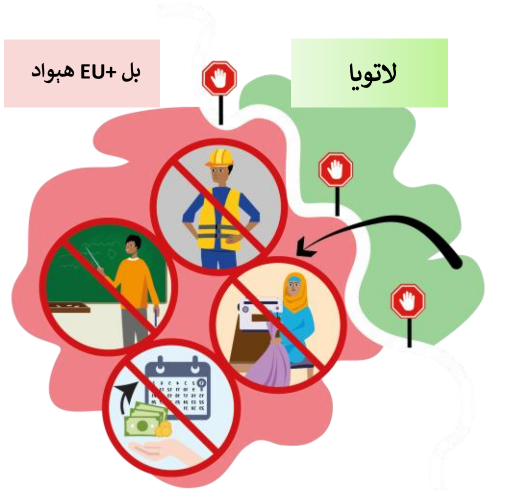

په لاتویا کې:

- ستا د پناه غوښتنې کړنلاره کېدی شي ودرول شي.

په هغه +EU هېواد کې چېرته چې تاسو له اجازې پرته سفر کړی وي:

- چارواکي کېدی شي پرېکړه وکړي چې تاسو بېرته هغه هېواد ته ولیږي چې تاسو له اجازې پرته پرېښودی

له هغه شېبې چې چارواکي تا ته ستا د بېرته لېږلو پرېکړې په اړه خبر درکړي، ته به ځينې حقونو ته لاسرسی ونلري، د مثال په توګه:

- تاسو به **ډېرى خدمتونه او د ملاتړ ډولونه ترلاسه نه کړئ**
- تاسو به **د کار کولو اجازه ونلرئ**
- تاسو ته به **اجازه درنکړل شي چې د ژبې کورسونو یا د نوي مهارتونو زده کولو کورسونو کې ګډون وکړئ.**

څه پېښيږي يوځل چې تاسو د +EU هېواد غږي هېواد ته بېرته ولېږل شئ چې تاسو له اجازې پرته پرېښودی وو؟

چارواکي کېدای شي پرېکړه وکړي چې تاسو بايد په يو ځانګړي ځای کې پاتې شئ او ستاسو شتون به په منظم ډول وکتل شي. تاسو ته به د ځينو محدوديتونو سره له مرکز څخه د بهر تللو لپاره اجازه درکړل شي.

تاسو د واکمنې اداري د پرېکړې په وړاندې د استیناف درخواست کولی شئ

که چېرې د دولت د سرحدي ساتنې ګارد یا د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر پرېکړه وکړي چې ستاسو حقونه د یو غوښتونکي په توګه محدود کړي او تاسو باور لرئ چې دا غیر عادلانه ده، **نو تاسو د پرېکړې په اړه اپیل کولی شئ.**

تاسو اپیل کولی شئ که چېرې د دولت د سرحدي ساتنې ګارد یا د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر:

- تاسو استوګنځای ته او نور استقبال ملاتړ حق نلرئ
- تاسو ته چمتو شوي د استوګنځای ملاتړ کم یا لغوه کړي
- د یو ځانګړي جغرافیایي سیمې یا یو ځانګړې ځای لنډمهاله پرېښودو لپاره د غوښتنې د نه منظورۍ پرېکړه وکړي؛
- تاسو مکلف یاست چې په یو ځانګړي ځای کې پاتې شئ (د مثال په توګه په یو ځانګړي استقبال مرکز کې) او تاسو د ځینو محدودیتونو سره بهر تللی شئ
- تاسو ایسار کړي.

که چېرې تاسو د چارواکو له اجازې پرته بل +EU هېواد ته سفر کړی وي او هلته تاسو د استوګنځای ځینې حقونه له لاسه ورکړي وي، تاسو په هغه هېواد کې د دې پرېکړې په وړاندې د استیناف غوښتنه کولی شئ.

که چېرې د دولت د سرحدي ساتنې ګارد یا د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر په لاتویا کې په پاڼه 20 کې د تشریح شوي حالاتو له امله پرېکړه وکړي چې تاسو ته چمتو شوي د استقبال ملاتړ کم کړي یا لغوه کړي، تاسو به ځینې حقونه ولرئ. د مثال په توګه، تاسو به وکولی شئ ډاکټر (ډاکټرې) یا نرس (نرسې) سره لیدنه وکړئ، طبي مرسته ترلاسه کړئ، او د ملاتړ ځینې ډولونه لکه خواړه، حفظ الصحې توکي او د خوب کولو ځای ترلاسه کړئ، لکه څنګه چې د چارواکو لخوا ټاکل شوي.

د ملاتړ ډول به ستاسو د شخصي حالت او اړتیاو پورې اړه ولري.

کله چې د بل EU+ هېواد چارواکي چې تاسو ورته له اجازې پرته سفر کړی پرېکړه وکړي چې تاسو ته چمتو شوی د استقبال ملاتړ لغوه کړي، د هغه ملاتړ ډول چې تاسو به یې لاهم ترلاسه کوئ به ستاسو په شخصي حالت او اړتیا پورې اړه ولري.

تاسو کېدی شي قانوني مرسته ترلاسه کړئ

کهکه چېرې تاسو د چارواکو د پرېکړې په وړاندې د استیناف غوښتنه کول غواړئ چې د قاضي په وړاندې ستاسو د استقبال حقونه محدودوي، تاسو به وړیا قانوني مرسته او استازیتوب ترلاسه کړئ، ستاسو د حالت پورې اړه لري

دا په دې مانا دی چې یو قانوني سلاکر (سلاکره) یا وکیل (وکیله) به ستاسو سره مرسته وکړي. قانوني سلاکر (سلاکره) یا وکیلان تاسو ته په محکمه کې قانوني مرسته چمتو کوي، ستاسو د ګټو دفاع کوي او د چارواکو او قاضي څخه خپلواک دي.

تاسو په خپل لګښت د قانوني سلاکر (سلاکرې) یا وکیل (وکیلې) سره هم مشوره کولی شئ.

د دولت د سرحدي ساتنې ګارد او د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر به تاسو ته خبر درکړي چې څنګه د پرېکړې په وړاندې اپیل وکړئ.

تاسو تل د نورو معلوماتو لپاره له چارواکو، غیر دولتي سازمانونو یا UNHCR څخه پوښتنه کولی شئ، د شتون وړیا قانوني مرستې او استازیتوب په شمول.

د اړیکو جزئیات

که ته څه پوښتنې لرې یا خپل د پاتې کېدو پرمهال ملاتړ ته اړتیا لرې، ته د کارکوونکو سره خبرې کولی شې چې په لاندې کې کار کوي:

د استقبال مرکز	
	د دولت د سرحدي ساتنې ګارد آدرس: Rūdolfa iela 5, Riga تلیفون: 67913300 371+ برېښنالیک: pasts@rs.gov.lv https://www.rs.gov.lv/ **د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر** آدرس: Čiekurkalna 1. līnija 1, k-3, Riga تلیفون: 67209400 371+ برېښنالیک: pasts@pmlp.gov.lv https://www.pmlp.gov.lv/

تاسو له دې سازمانونو سره د لاندې اړوند پوښتنو لپاره هم اړیکه نیولی شئ:

طبي ملاتړ	
	د ملي روغتیا خدمت آدرس: Cēsu iela 31 k-3, entrance 6, Riga تلیفون: 80001234 371+ برېښنالیک: nvd@vmnvd.gov.lv https://www.vmnvd.gov.lv

رواني ټولنيز ملاتړ

بېړنۍ ورپيا مرستندويه کرښه: 123 116
د لويانو لپاره د رواني او احساساتي ملاتړ چمتو کولو لپاره ډيزاين شوې، او همدارنګه د رواني پوه سره د وړيا مشورتي ناستو لپاره د نوم ليکنې فرصت وړاندې کوي.
مرسته په لاتويا، انګليسي، او روسي ژبو کې شتون لري.
تليفون: 123 116

قانوني مشوره، مرسته او استازيتوب

د محکمې اداره
آدرس: Antonijas iela 6, Riga
تليفون: 67063800 371+
برېښناليک: pasts@ta.gov.lv
/https://www.ta.gov.lv

د ملګرو ملتونو د کډوالو عالي کميشنري (UNHCR)	**آدرس: Antonijas iela 9, Riga** **تليفون: 00 28 101 10 46+** **برېښناليک: swest@unhcr.org** **/https://www.unhcr.org**
د ټولنې د يوځای کېدنې بنسټ يو ځای پلورنځی	د يو ځای پلورنځي د پېرودونکو خدمت مرکزونه آدرسونه: آدرس: Raiņa bulvāris 15, Riga، تليفون: 26959706 371+ آدرس: Rožu iela 6, Liepāja، تليفون: 22811020 371+ آدرس: Ģimnāzijas iela 11, Daugavpils، تليفون: 29557630 371+ /https://livelatvia.lv
د لاتويا د بشري حقونو مرکز	آدرس: Alberta iela 13, Riga تليفون: 67039290 371+ برېښناليک: office@humanrights.org.lv /https://cilvektiesibas.org.lv

که تاسو طبي بيړني حالت لرئ يا که چېرې تاسو په خطر کې وئ، تاسو کولی شئ دې شمېرې / دې شمېرو ته وړيا زنګ ووهئ:

بيړني طبي خدمتونه او پوليس: 112

زما يادداښتونه

دا بروشر یوازې د معلوماتو موخو لپاره دی. دا پخپله حقونه یا مکلفیتونه نه رامنځته کوي. د اروپايي ټولنې د پناه غوښتنې ادارې (EUAA) د دې موادو اصلي برخه چمتو کړې ده، او د دې بروشر بیا تولید او بدلون یوازې د EU غړو هېوادونو لپاره د EUAA لخوا اجازه لري. EUAA د EU غړو هېوادونو یا کوم بل مسؤل دریم اړخ لخوا په دې بروشر کې د شامل شوي معلوماتو د دقت، محتوا، بشپړتیا، قانونیت یا باورۍ توب لپاره هېڅ ذمه واری یا مسؤلیت نه مني. نه EUAA او نه هم د EUAA په استازیتوب، هېڅ شخص په دې بروشر کې د موندل شوي معلوماتو کارولو ذمه واری نه لري.

European Union Agency for Asylum, 2025 ©